

Oikeustapauskokoelma

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
MELCHIOR WATHELET
7 päivänä huhtikuuta 2016*

Asia C-160/15

GS Media BV

vastaan

**Sanoma Media Netherlands BV,
Playboy Enterprises International Inc.,
Britt Geertruida Dekker**

(Ennakkoratkaisupyyntö – Hoge Raad der Nederlanden (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin, Alankomaat))

Ennakkoratkaisupyyntö — Tekijänoikeus ja lähioikeudet — Direktiivi 2001/29/EY — Tietoyhteiskunta — 3 artiklan 1 kohta — Yleisölle välittäminen — Internetsivusto — Toisella internetsivustolla vapaasti käytettävissä oleviin teoksiin viittaavien hyperlinkkien saattaminen yleisön saataviin — Tekijänoikeuden haltijan luvan puuttuminen

I Johdanto

1. Tämä 3.4.2015 päivätty ennakkoratkaisupyyntö, jonka Hoge Raad der Nederlanden (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) toimitti unionin tuomioistuimen kirjaamoon 7.4.2015, koskee tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY** 3 artiklan 1 kohdan tulkintaa.

2. Pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä GS Media BV (jäljempänä GS Media) ja toisaalta Sanoma Media Netherlands BV (jäljempänä Sanoma), Playboy Enterprises International Inc. (jäljempänä Playboy) ja Britt Geertruida Dekker (jäljempänä yhdessä Sanoma ym.) ja joka koskee sellaisten hyperlinkkien (eli klikattavien linkkien) julkaisemista GS Median ylläpitämällä GeenStijl.nl-internetsivustolla (jäljempänä GeenStijl), jotka johtivat toisille sivustoille, joilla oli nähtävissä laittomasti julkaistuja, *Playboy*-lehteä varten otettuja valokuvia Dekkeristä.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

3. Direktiivin 2001/29 johdanto-osan 2–5, 9, 23 ja 31 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(2) – – Eurooppa-neuvosto korosti, että on tarpeen luoda yhteisön tasolla yleinen ja joustava oikeudellinen kehys tietoyhteiskunnan kehityksen edistämiseksi Euroopassa. – –

* Alkuperäinen kieli: ranska.

** EYVL L 167, s. 10.

- (3) Ehdotettu yhdenmukaistaminen edistää sisämarkkinoiden neljän vapauden toteuttamista ja liittyy erityisesti niiden oikeudellisten peruseriaatteiden noudattamiseen, jotka koskevat omaisuutta, henkinen omaisuus mukaan lukien, sekä ilmaisunvapautta ja yleistä etua.
- (4) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien oikeudellisten puitteiden yhdenmukaistaminen lisää oikeusvarmuutta ja täyttää henkisen omaisuuden korkeatasoisen suojan vaatimukset sekä edistää siten merkittäviä investointeja luovuuteen ja innovaatioon, mukaan lukien verkostoinfrastruktuuriin, mikä puolestaan johtaa Euroopan teollisuuden kasvuun ja sen kilpailukyvyyn parantumiseen sekä sisällöllisen tarjonnan että tietotekniikan osalta ja yleisemmin monilla teollisuuden ja kulttuurin aloilla. – –
- (5) Tekninen kehitys on moninkertaistanut ja monipuolistanut luomisen, tuotannon ja hyödyntämisen välineitä. Vaikka henkisen omaisuuden suojaamiseksi ei tarvita uusia käsitteitä, nykyistä tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa oikeutta olisi mukautettava ja täydennettävä, jotta se vastaisi riittävästi taloudellisia tosiseikkoja kuten uusia hyödyntämismuotoja.
- –
- (9) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien yhdenmukaistamisen on perustuttava suojan korkeaan tasoon, koska nämä oikeudet ovat ratkaisevan tärkeitä henkisen luomistyön kannalta. Niiden suojaaminen auttaa varmistamaan luovuuden ylläpitämisen ja kehittymisen niin tekijöiden, esittäjien, tuottajien, kuluttajien, kulttuurin, teollisuuden kuin suuren yleisön etujen mukaisesti. – –
- –
- (23) Tällä direktiivillä olisi edelleen yhdenmukaistettava tekijän oikeutta välittää teoksia yleisölle. Tämä oikeus tulisi ymmärtää laajasti siten, että se koskee kaikenlaista välittämistä yleisölle, joka ei ole läsnä paikassa, josta välittäminen saa alkunsa. Tämän oikeuden olisi katettava kaikenlainen teoksen siirto ja edelleen siirto yleisölle sekä langallisesti että langattomasti, mukaan lukien yleisradiointi.
- –
- (31) Eri oikeudenhaltijaryhmien välisten samoin kuin eri oikeudenhaltijaryhmien ja suojatun aineiston käyttäjien välisten oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino on turvattava. Jäsenvaltioissa säädettyjä nykyisiä poikkeuksia ja rajoituksia näihin oikeuksiin on arvioitava uudelleen uuden sähköisen ympäristön kannalta. – –”

4. Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että tekijöillä on yksinoikeus sallia tai kieltää teostensa langallinen tai langaton välittäminen yleisölle, mukaan lukien teosten saattaminen yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teokset saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana.

– –

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa mainitut oikeudet eivät sammu tässä artiklassa säädetyllä tavalla tapahtuvan yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen yhteydessä.”

5. Mainitun direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä riittävästä oikeudellisesta suojasta tehokkaiden teknisten toimenpiteiden kiertämistä vastaan, jos asianomainen teon suorittaja on tiennyt tai jos hänellä on ollut perusteltu aihe tietää toimintansa tarkoittavan kiertämistä.

--

3. Tässä direktiivissä ’teknisillä toimenpiteillä’ tarkoitetaan tekniikoita, laitteita tai osia, jotka on suunniteltu normaalissa käyttötarkoituksessa estämään tai rajoittamaan teoksiin tai muuhun aineistoon kohdistuvia tekoja, joihin ei ole saatu lupaa laissa säädettyjen tekijänoikeuden tai tekijänoikeuden lähioikeuksien haltijalta tai [tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11.3.1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston] direktiivin 96/9/EY [(EYVL L 77, s. 20)] III luvussa säädetyn sui generis -oikeuden haltijalta. Teknisiä toimenpiteitä pidetään tehokkaina, jos oikeudenhaltijat valvovat suojatun teoksen tai muun aineiston käyttöä jonkin sellaisen pääsynvalvontatoimen tai suojauskeinon avulla, jolla tavoiteltu suoja saavutetaan, ja joita ovat esimerkiksi teoksen tai muun aineiston salaus, muuntaminen tai muunlainen muuttaminen taikka kopioinnin valvontajärjestelmä.

--”

6. Saman direktiivin 8 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on säädettävä tässä direktiivissä säädettyjen oikeuksien ja velvollisuuksien loukkauksia koskevista asianmukaisista seuraamuksista ja oikeussuojakeinoista, ja niiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että näitä seuraamuksia ja oikeussuojakeinoja sovelletaan. Näin säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja vaikuttavia.

--

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että oikeudenhaltijoilla on mahdollisuus hakea kieltoa tai määräystä sellaisia välittäjiä vastaan, joiden palveluita kolmas osapuoli käyttää tekijänoikeuden tai lähioikeuden rikkomiseen.”

7. Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista 8.6.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/31/EY*** 14 artiklassa, jonka otsikko on ”Säilytys (’hosting’)”, säädetään seuraavaa:

”1. Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennettujen tietojen osalta, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoajalla ei ole tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai tiedoista eikä hänen tiedossaan vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai tietojen laittomuus on ilmeistä; tai
- b) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi heti saatuaan tiedon tällaisista seikoista.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta, kun palvelun vastaanottaja toimii palvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.

*** EYVL L 178, s. 1.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmän mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset, eikä se myöskään vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vahvistaa menettelyjä, joita sovelletaan tietojen poistamiseen tai niihin pääsyn estämiseen.”

8. Teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen varmistamisesta 29.4.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/48/EY**** 11 artiklan kolmannessa virkkeessä säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on myös varmistettava, että oikeudenhaltijoilla on mahdollisuus hakea kielto tuomiota sellaisia välittäjiä vastaan, joiden palveluja kolmannet osapuolet käyttävät teollis- tai tekijänoikeuden loukkaamiseksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin [2001/29] 8 artiklan 3 kohdan soveltamista.”

III Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

9. Sanoma, joka julkaisee kuukausittain ilmestyvää Playboy-lehteä, tilasi valokuvaaja Hermèsiltä valokuvareportaasin Dekkeristä. Dekker esiintyy säännöllisesti televisio-ohjelmissa Alankomaissa. Valokuvaaja valtuutti Sanoman edustamaan itseään kyseisestä toimeksiannosta johtuvien immateriaalioikeuksiensa suojaamiseksi ja noudattamiseksi.

10. GS Media, joka ylläpitää GeenStijl-internetsivustoa, julkaisi 27.10.2011 uutisen, jonka otsikkona oli: ”[rivous]! – – Dekkerin alastonkuvat”. Uutisen yhteydessä sivun vasemmassa yläkulmassa näkyi osa yhdestä valokuvasta. Uutinen loppui seuraavaan tekstiin: ”Ja nyt sitten se kuvalinkki, jota jo odotitte. Joka ensiksi [rivous], se ensiksi [rivous]. TÄÄLLÄ. – –”. Sanaan ”TÄÄLLÄ” liitetyn hyperlinkin klikkaus ohjasi lukijan Filefactory.com-nimiseen australialaiseen tiedostojen verkkosäilytyspalveluun. Seuraavaa hyperlinkkiä klikkaamalla lukija sai auki uuden ikkunan, jossa oli kehotus ”lataa nyt” (”Download now”). Tätä painiketta klikattaessa lukijalle avautui zip-muotoinen tiedosto, joka sisälsi yksitoista pdf-muotoista tiedostoa, joista kussakin oli yksi valokuvista.

11. Sanoman vaatimuksista huolimatta GS Media kieltäytyi poistamasta kyseistä hyperlinkkiä. Filefactory.com-sivustolta valokuvat sitä vastoin poistettiin.

12. GeenStijl-sivustolla julkaistiin 7.11.2011 uutinen, joka oli otsikoitu ”Blote [Dekker] gaat GeenStijl aanklaguh” [”Alaston Dekker vetää GeenStijlin oikeuteen”] ja joka koski GS Median ja Sanoman ym. välistä oikeusriitaa GeenStijlin levittämistä valokuvista. Uutinen loppui seuraaviin sanoihin: ”Päivitys: ettekö vielä ole nähneet [Dekkerin] alastonkuvia? Ne ovat TÄÄLLÄ”. Tähänkin uutiseen sisältyi hyperlinkki, tällä kertaa Imageshack.us-sivustolle, jolla oli nähtävissä yksi tai useampi kyseisistä valokuvista. Myös Imageshack.us-sivusto noudatti Sanoman vaatimusta poistaa nämä valokuvat. Kolmas uutinen, jossa oli valokuviiin johtava hyperlinkki, ilmestyi GeenStijlissä 17.11.2011. Sen otsikkona oli ”Bye Bye, ähäkutti Playboy”. GeenStijl.nl-sivuston kommentoijat lisäsivät tämän jälkeen sivuston foorumiin uusia linkkejä muille sivustoille, joilla valokuvat olivat nähtävissä.

13. Dekkerin valokuvat julkaistiin Playboy-lehdessä joulukuussa 2011.

14. Sanoma ym. nostivat Rechtbank Amsterdamissa (Amsterdamin alioikeus) kanteen, jossa ne toivat esiin muun muassa, että julkaisemalla GeenStijl-sivustolla hyperlinkkejä ja otteen yhdestä kyseisistä valokuvista GS Media oli loukannut Hermèsin tekijänoikeutta ja toiminut lainvastaisesti Sanomaa ym. kohtaan. Mainittu alioikeus hyväksyi tämän kanteen suurelta osin.

**** EUVL L 157, s. 45, oikaisut EUVL 2004, L 195, s. 16 ja EUVL 2007, L 204, s. 27.

15. Gerechtshof Amsterdam (Amsterdamin ylioikeus) kumosi kyseisen alioikeuden tuomion, sillä se katsoi, että GS Media ei hyperlinkit julkaisemalla ollut loukannut Hermèsin tekijänoikeutta, koska valokuvat oli jo julkistettu lataamalla ne Filefactory.com-sivustolle. Mainittu ylioikeus ei ottanut kantaa siihen, loukkasiko valokuvien julkistaminen Filefactory.com-sivustolla Hermèsin tekijänoikeutta. Sitä vastoin se katsoi, että GS Media oli nämä hyperlinkit julkaisemalla toiminut lainvastaisesti Sanomaa ym. kohtaan, kun se oli innostanut GeenStijl-sivuston kävijöitä katsomaan Filefactory.com-sivustolle laittomasti ladattuja valokuvia, joita ei olisi ollut helppo löytää ilman tällaisia linkkejä. Toisaalta mainittu ylioikeus katsoi, että sijoittamalla otteen yhdestä valokuvasta GeenStijl-sivustolle GS Media oli loukannut Hermèsin tekijänoikeutta.

16. GS Media teki kassaatiovalituksen ja Sanoma ym. tekivät kassaatioissa liitännäisvalituksen Hoge Raad der Nederlandeniin (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin).

17. GS Media arvostelee mainittua ylioikeutta siitä, että se katsoi, että GS Media oli loukannut Hermèsin tekijänoikeutta sijoittamalla internetsivustolleen valokuvia koskevan uutisen yhteyteen otteen yhdestä valokuvasta.

18. Sanoma ym. arvostelevat mainittua ylioikeutta siitä, että se katsoi, että GS Media ei ollut saattanut valokuvia yleisön saataviin sijoittamalla hyperlinkit sivustolleen. Sanoma ym. tuovat kassaatiovalituksessaan muun muassa tuomioon Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) viitaten esille, että linkin tarjoaminen internetsivustolle, jolle on ladattu teos ilman tekijänoikeuden haltijan suostumusta, on yleisölle välittämistä riippumatta siitä, onko teos aiemmin julkaistu tekijänoikeuden haltijan suostumuksella vai ei. Sanoma ym. väittävät lisäksi, että Filefactory.com-sivusto oli toteuttanut tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 31 kohdassa tarkoitettujen kaltaisia rajoitustoimenpiteitä, ”jotka GeenStijlin käyttäjät pystyivät ohittamaan GS Median toiminnan ansiosta, joten laittomasti julkaistut valokuvat olivat laajemman yleisön saatavilla kuin se yleisö, jota varten valokuvat oli ladattu ’digitaaliseen kassakaappiin’, tai ainakin nämä valokuvat tuotiin siten sellaisen yleisön ulottuville, joka ei olisi voinut löytää niitä ilman kyseistä toimea turvautumatta monimutkaisempiin keinoihin ja jonka ulottumattomiin ne siis olisivat jääneet”.

19. Liitännäisvalituksen tutkimisen yhteydessä Hoge Raad der Nederlanden (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin) katsoo, että tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) sekä määräyksestä BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315) ei voida riittäväällä varmuudella päätellä, onko kyse ”yleisölle välittämisestä”, jos teos on tosiasiallisesti julkaistu aiemmin mutta ilman oikeuksien haltijan suostumusta. Kyseinen tuomioistuin toteaa lisäksi, että liitännäisvalituksessa tuodaan myös esiin kysymyksiä tuomioissa Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) tarkoitettujen kaltaisten rajoitustoimenpiteiden ohittamisesta. Tältä osin kyseinen tuomioistuin tuo esille, että valokuvia ei ollut mahdoton löytää ennen kuin GS Media julkaisi GeenStijl-sivustolla hyperlinkin mutta että niitä ei toisaalta ollut helppo löytää, joten hyperlinkin julkaiseminen oli mitä suurimmassa määrin löytämistä helpottava toimi.

20. Tässä tilanteessa mainittu ylimmän oikeusasteen tuomioistuin päätti lykätä asian ratkaisua ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

- ”1) a Onko kyse ’yleisölle välittämisestä’ direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä silloin, kun muu kuin tekijänoikeuden haltija viittaa ylläpitämällään internetsivustolla olevalla hyperlinkillä kolmannen ylläpitämää, internetyleisön saavutettavissa olevaan internetsivustoon, jolla teos on saatettu saataviin ilman oikeudenhaltijan lupaa?
- b Vaikuttaako edeltävään kysymykseen annettavaan vastaukseen se, että teosta ei myöskään muulla tavoin ole aiemmin saatettu yleisön saataviin oikeudenhaltijan luvalla?

- c Onko merkitystä sillä, että hyperlinkin tarjoaja tietää tai sen pitäisi tietää siitä, että tekijänoikeuden haltija ei ole antanut lupaa teoksen lataamiseen ensimmäisen kysymyksen a kohdassa mainitulle kolmannen internetsivustolle, ja tilanteen mukaan siitä, että teosta ei myöskään muulla tavoin ole aiemmin välitetty yleisölle tekijänoikeuden haltijan luvalla?
- 2) a Mikäli vastaus ensimmäisen kysymyksen a kohtaan on kieltävä: onko kyseisessä tapauksessa kuitenkin kyse yleisölle välittämisestä tai voiko siitä olla kyse, jos internetsivusto, johon hyperlinkki osoittaa, ja sen myötä teos ovat kyllä internetyleisön löydettävissä mutta eivät helposti, joten hyperlinkin tarjoaminen helpottaa huomattavasti teoksen löytämistä?
- b Onko toisen kysymyksen a kohtaan vastaamisen kannalta merkitystä sillä, että hyperlinkin tarjoaja tietää tai hänen pitäisi tietää siitä seikasta, että internetsivusto, johon hyperlinkki osoittaa, ei ole helposti internetyleisön löydettävissä tai saatavissa?
- 3) Onko muita seikkoja, jotka on otettava huomioon vastattaessa kysymykseen siitä, onko kyse yleisölle välittämisestä, jos hyperlinkin kautta saatetaan saataviin teos, jota ei aiemmin ole tekijänoikeuden haltijan luvalla välitetty yleisölle?”

IV Asian käsittelyn vaiheet unionin tuomioistuimessa

21. GS Media, Sanoma ym., Saksan liittotasavalta, Ranskan tasavalta, Portugalin tasavalta, Slovakian tasavalta ja komissio esittivät kirjallisia huomautuksia. GS Media, Sanoma ym., Saksan liittotasavalta, Ranskan tasavalta ja komissio esittivät 3.2.2016 pidetyssä istunnossa suullisia huomautuksia.

V Asianosaisten huomautukset

22. Portugalin tasavalta katsoo, että tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) voi vaikuttaa tiedon ja osaamisen levittämiseen internetissä, tämän kuitenkin rajoittamatta unionin tuomioistuimen lopullisen ratkaisun oikeellisuutta. Se arvioi, että hyperlinkkien tarjoamisen luokittelu ”välittämiseksi” vaikuttaa ongelmalliselta kahdesta syystä.

23. Portugalin tasavallan mukaan on ensinnäkin niin, että digitaalisessa yhteiskunnassa hyperlinkki on verrattavissa alaviitteeseen analogisessa kulttuuriympäristössä***** eikä sitä pidä luokitella ”välittämiseksi”. Toiseksi on Portugalin tasavallan mukaan niin, että se, joka saattaa teoksen välittömästi yleisön saataviin ja toteuttaa näin ollen ”välittämisen” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, on se henkilö, joka lataa teoksen palvelimelle, jolla internetin käyttäjät voivat saada teoksen saataviinsa. Portugalin tasavalta katsoo, että se taho, joka mahdollistaa sen, että ”henkilöillä on mahdollisuus saada teokset saataviinsa itse valitsemastaan paikasta ja itse valitsemanaan aikana”, ei ole hyperlinkin tarjoaja, sillä tämä toteuttaa pelkästään toissijaisen tai välillisen ”välittämisen”. Tosiasiallisesti kyseisen vaikutuksen tuottaa sen henkilön toimi, joka on toteuttanut alkuperäisen välittämisen.

24. Portugalin tasavalta katsoo, että silloin, kun muu kuin tekijänoikeuden haltija viittaa ylläpitämällään internetsivustolla olevalla hyperlinkillä kolmannen ylläpitämään, internetyleisön saavutettavissa olevaan internetsivustoon, jolla teos on saatettu yleisön saataviin joko oikeudenhaltijan luvalla tai ilman sitä, ei ole kyse ”yleisölle välittämisestä” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

***** Tai opasteeseen moottoritiedolla, kuten GS Media istunnossa ehdotti.

25. Komissio muistuttaa, että se oli tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) taustalla olevassa asiassa esittämässään huomautuksissa väittänyt, että tilanteessa, jossa tietyllä internetsivustolla oleva klikattava linkki (eli hyperlinkki) viittaa toisella internetsivustolla olevaan tekijänoikeuden suojaamaan teokseen ja jossa ensimmäisen internetsivuston käyttäjät saavat siten teoksen saataviinsa, ei ole kyse ”välittämisestä”, koska ei tapahdu sen enempää siirtoa kuin edelleen siirtoakaan direktiivissä 2001/29 tarkoitetussa merkityksessä.

26. GS Media, Saksan liittotasavalta, Portugalin tasavalta***** ja Slovakian tasavalta sekä komissio esittävät, että ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen ensimmäisen kysymyksen a ja b kohtaan vastataan kieltävästi. Ne katsovat, että silloin, kun hyperlinkki viittaa kolmannen internetsivustolle, joka on internetyleisön vapaasti käytettävissä ja jolla kyseinen teos on saatettu yleisön saataviin ilman oikeudenhaltijan suostumusta, ei ole kyse ”yleisölle välittämisestä” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitetussa merkityksessä myöskään siinä tapauksessa, että kyseistä teosta ei ole aiemmin julkaistu muulla tavoin oikeudenhaltijan luvalla.

27. Ensimmäisen kysymyksen c kohdan osalta GS Media, Saksan liittotasavalta ja Portugalin tasavalta sekä komissio katsovat, että subjektiivisilla seikoilla ei ole merkitystä arvioitaessa ”yleisölle välittämistä”, vaan arviointi on suoritettava objektiivisin perustein. Sen varalta, että unionin tuomioistuin vastaa ensimmäiseen tai toiseen ennakkoratkaisukysymykseen myöntävästi, Portugalin tasavalta väittää kuitenkin toissijaisesti, että tällainen välittäminen edellyttää, että hyperlinkin tarjoaja on yksiselitteisesti tiennyt, että alkuperäiseen välittämiseen ei ollut annettu lupaa. Slovakian tasavalta sitä vastoin katsoo, että on merkityksellistä selvittää, onko niin, että suojattuun teokseen johtavan hyperlinkin julkaisija ei ole voinut olla tietämätön siitä, että tämä teos oli aiemmin saatettu yleisön saataviin ilman oikeudenhaltijan suostumusta. Direktiivin 2001/29 tavoitteen saavuttamiseksi kyseisen henkilön olisi siis heti, kun oikeudenhaltija saattaa tämän seikan hänen tietoonsa tai kun hän ei muusta syystä voi olla siitä tietämätön, estettävä uusi tekijänoikeuden loukkaus olemalla välittämättä suojattua teosta uudelleen yleisölle.

28. Toisen kysymyksen a ja b kohdan osalta GS Media, Saksan liittotasavalta, Portugalin tasavalta, Slovakian tasavalta sekä komissio katsovat, että siihen on vastattava kieltävästi. Tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) näet seuraa, että ainoana määrävänä seikkana on se, mahdollistaako hyperlinkki niiden rajoitustoimenpiteiden ohittamisen, jotka sivusto, jolla suojattu teos on, on toteuttanut rajoittaakseen yleisön pääsyä siihen. Jos näin ei ole ja jos kyseinen sivusto ja siis sille ladattu teos ovat potentiaalisesti koko internetyleisön saatavissa, on merkityksetöntä, helpottaako tämä hyperlinkki sivuston löytämistä vai ei. Päinvastainen ratkaisu olisi lisäksi epäkäytännöllinen ja synnyttäisi huomattavaa oikeudellista epävarmuutta, joka haittaisi sananvapautta ja tiedonvälityksen vapautta.

29. Sanoma ym. ehdottavat, että ensimmäiseen, toiseen ja kolmanteen kysymykseen vastataan siten, että se, joka pääasian kaltaisissa olosuhteissa julkaisee täysin tietoisesti ja harkitusti hyperlinkin, joka johtaa tekijänoikeudellisesti suojattuun teokseen, jota ei ole koskaan aikaisemmin julkistettu oikeudenhaltijan luvalla, toteuttaa toimen, jossa on kyse yleisölle välittämisestä. Sanoma ym. katsovat, että unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella on otettava huomioon useita arviointiperusteita, joihin kuuluvat ensinnäkin se, että käyttäjä täysin tietoisesti ja harkitusti tarjoaa suojatut teokset suoraan kolmansien saataviin, toiseksi se, että käyttäjän toiminnalla on olennainen merkitys näiden teosten saattamisessa saataviin, kolmanneksi se, että yleisö, joka näin saa suojattuja teoksia saataviinsa, koostuu määrittämättömästä määrästä mahdollisia käyttäjiä tai suhteellisen suuresta

***** Seuraavat Portugalin tasavallan huomautukset esitetään yksinomaan toissijaisesti tämän ratkaisuehdotuksen 22–24 kohdassa oleviin huomautuksiin nähden sen varalta, että unionin tuomioistuin katsoo, että tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) ilmenevästä oikeuskäytännöstä ei ole syytä poiketa.

ihmismäärästä, neljänneksi se, että käyttäjä laajentaa toiminnallaan niiden henkilöiden piirin, joilla on suojatut teokset saatavissaan, ryhmään, jota suojattujen teosten tekijänoikeuksien haltija ei ollut suunnitellut antaessaan suostumuksensa teosten alkuperäiseen käyttöön, ja viidenneksi se, että käyttäjä tavoittelee välittämällä voittoa. Sanoman ym:iden mukaan pääasiassa täyttyvät kaikki nämä perusteet.

30. Ranskan tasavallan mukaan pääasian olosuhteissa kyseisten teosten saattaminen saataviin klikattavan linkin kautta johtaa kyseisten teosten välittämiseen uudelle yleisölle, sillä vaikka riidanalaisia valokuvia ei ollutkaan mahdollon löytää ennen kuin GS Media julkaisi klikattavan linkin GeenStijl-internetsivustolla, ennen klikattavan linkin julkaisemista ainoastaan henkilöt, joilla oli digitaalinen avain, pystyivät helposti saamaan riidanalaiset valokuvat saataviinsa. Ranskan tasavalta muistuttaa, että mikään ei ole osoittanut, että GeenStijlin yleisö olisi voinut löytää riidanalaiset valokuvat helposti ilman GS Median apua. Tältä osin Ranskan tasavalta muistuttaa, että ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on päätellyt, että klikattavan linkin julkaiseminen oli luonteeltaan mitä suurimmassa määrin löytämistä helpottava toimi. Näissä olosuhteissa Ranskan tasavalta katsoo, että on todettava, että klikattava linkki, jolla voidaan suuresti helpottaa pääsyä säilytystilaan, joka sisältää tekijänoikeudellisesti suojattuja ja julkaisemattomia valokuvia, merkitsee välittämistä uudelle yleisölle direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

31. Ranskan tasavalta katsoo, että yhtäältä tekijänoikeuden haltijan suostumus teoksen saattamiseen saataviin sivustolla, jolle klikattava linkki johtaa, tai suostumuksen puuttuminen ja toisaalta klikattavan linkin tarjoajan mahdollinen tieto siitä, että oikeudenhaltija ei ole antanut suostumustaan teoksen tällaiseen saattamiseen saataviin, eivät ole merkityksellisiä sen kannalta, onko kyse ”yleisölle välittämisestä”.

VI Asian tarkastelu

A Alustavat toteamukset

32. Unionin tuomioistuimella olevasta asiakirja-aineistosta käy ilmi, että – ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkastelusta muuta ilmene – Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustojen kaltaisten internetsivustojen käyttäjien saataviin on saatettu suojattuja teoksia eli valokuvia ilman tekijänoikeuden haltijoiden suostumusta, mutta pääasiassa ei ole kyse tästä tekijänoikeuden loukkauksesta.

33. Ennakkoratkaisupyynnön kohteena ei myöskään ole se, että GeenStijl-sivustolle sijoitettiin ote yhdestä kyseisestä valokuvasta,***** vaan kohteena ovat ainoastaan kyseisellä sivustolla olevat hyperlinkit.

34. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee näet kysymyksillään lähinnä, onko direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että on kyse yleisölle välittämisestä silloin, kun internetsivustolla tarjotaan hyperlinkki toiselle, kolmannen ylläpitämälle ja internetyleisön saavutettavissa olevalle internetsivustolle, jolla yleisön saataviin on saatettu tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia *ilman* tekijänoikeuden haltijan suostumusta.

35. Lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla merkityksellistä, että sivustolle viittaavan hyperlinkin tarjoaja tietää tai hänen pitäisi tietää, että tekijänoikeuden haltija ei ole antanut lupaa teosten alkuperäiselle välittämislle kyseisellä sivustolla. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee lopuksi, onko se seikka, että hyperlinkki on helpottanut kyseisten teosten saavutettavuutta, tämän säännöksen nojalla merkityksellinen, ja jos on, missä olosuhteissa.

***** Ks. etenkin tämän ratkaisuehdotuksen 10 ja 14–17 kohta.

36. Pääasia liittyy tuomioon Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) ja määräykseen BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315), joissa unionin tuomioistuin on katsonut, että vaikka toisella sivustolla vapaasti saatavissa olevaan suojattuun teokseen viittaavien hyperlinkkien sijoittaminen internetsivustolle onkin ”välittämistä” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä,***** se ei kuitenkaan ole ”yleisölle välittämistä” kyseisessä säännöksessä tarkoitettussa merkityksessä. Unionin tuomioistuin katsoi näet tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 24 kohdassa, että ”jotta – – välittäminen, joka koskee samoja teoksia kuin alkuperäinen välittäminen ja joka on tapahtunut – – samaa teknistä tapaa noudattaen, voisi kuulua direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettun käsitteen ’välittäminen yleisölle’ alaan, se on osoitettava uudelle yleisölle eli yleisölle, jota tekijänoikeuden haltijat eivät ole ottaneet huomioon silloin, kun ne antoivat luvan alkuperäiseen yleisölle välittämiseen”.*****

37. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tuo esille, että unionin tuomioistuin ei näissä asioissa täsmentänyt, vaikuttaako tekijänoikeuden haltijan antama lupa suojatun teoksen saattamiselle saataviin internetsivustolla, johon hyperlinkki viittaa, siihen, että kyseessä ei todeta olevan yleisölle välittäminen direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

38. On tärkeää huomata, että tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) tuomiolauselman ensimmäisessä kohdassa unionin tuomioistuin totesi, että direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettun kaltaisena yleisölle välittämisenä ei voida pitää sellaisten klikattavien linkkien tarjoamista internetsivustolla, jotka johtavat toisella internetsivustolla vapaasti käytettävissä***** oleviin teoksiin.*****

39. Vaikka unionin tuomioistuin onkin tuomion perusteluissa maininnut useaan kertaan, että ”tekijänoikeuden haltijat ovat [antaneet] luvan alkuperäiseen välittämiseen”,***** tuomiolauselmassa ei lainkaan viitata kysymykseen siitä, onko tekijänoikeuden haltija antanut luvan suojatun teoksen alkuperäiseen saataviin saattamiseen.

40. Lisäksi on syytä tuoda esiin, että määräyksen BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315) 4 kohdasta ilmenee, että suojatun teoksen julkaiseminen internetissä ja näin ollen sen välittäminen alkuperäiselle yleisölle ei tapahtunut tekijänoikeuden haltijan luvalla. Tuomiossa Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) luomansa oikeuskäytännön mukaisesti unionin tuomioistuin kuitenkin katsoi, että direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa ei ollut loukattu.

41. Näin ollen määräyksestä BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315) näyttää ilmenevän, että sillä, että tekijänoikeuden haltija ei ollut antanut lupaa alkuperäiseen yleisölle välittämiseen, ei ollut merkitystä direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan kannalta.

***** Tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 20 kohta).

***** Ks. tältä osin määräys BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315, 14 kohta). Kursivointi tässä.

***** Unionin tuomioistuin käyttää ilmauksia ”vapaasti käytettävissä” ja ”vapaasti saatavissa” erotukseksi. Lisäksi tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) näyttää ilmenevän, että kyseisessä asiassa kyseessä ollut hyperlinkki johdatti internetsivuston käyttäjät suoraan toisella internetsivustolla vapaasti saatavissa oleviin teoksiin. Pääasiassa näyttää kuitenkin siltä, että – ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkastelusta muuta ilmene – kyseiset hyperlinkit eivät johdattaneet GeenStijl-sivuston käyttäjiä suoraan kyseisiin teoksiin vaan toisille internetsivustoille, joilla tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia säilytettiin. Katson, että näihin olosuhteisiin on direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla suhtauduttava samalla tavoin, koska tekijänoikeudellisesti suojattu teos on vapaasti saatavissa sivustolla, jolle hyperlinkki viittaa.

***** Ks. myös tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 32 kohta).

***** Ks. etenkin tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 27 kohta).

42. Tältä osin on silti huomattava, että määräyksen BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315) taustalla olevassa asiassa***** unionin tuomioistuimelle esitetty ennakkoratkaisukysymys ei koskenut erityisesti luvan puuttumista ja että unionin tuomioistuimen kyseisessä määräyksessä esittämässä päätelyssä siihen ei viitata lainkaan.*****

43. Nyt käsiteltävä asia tarjoaa näin ollen unionin tuomioistuimelle tilaisuuden määrittää, onko se, että tekijänoikeuden haltija on antanut luvan suojatun teoksen saattamiselle saataviin toisella internetsivustolla ("alkuperäinen" välittäminen), välttämätön edellytys sen toteamiseksi, että ei ole kyse yleisölle välittämisestä direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

44. Ennen kuin ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksiin vastataan, on syytä tarkastella Portugalin tasavallan***** ja komission***** esittämiä huomautuksia, joiden mukaan on asianmukaista hylätä tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) johtuva oikeuskäytäntö, joka koskee "välittämisen" käsitettä, joka on välttämätön näkökohta direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan mukaisen "yleisölle välittämisen" toteamiseksi, ja sen soveltamista hyperlinkkeihin.

45. Jos unionin tuomioistuin nimittäin katsoo, että toisella sivustolla vapaasti käytettävissä oleviin suojattuihin teoksiin viittaavien hyperlinkkien sijoittamista internetsivustolle ei voida määritellä "välittämiseksi", kysymys siitä, että tekijänoikeuden haltija ei ole antanut lupaa teoksensa sijoittamiseen muille, kolmansien ylläpitämille sivustoille, ei enää olisi merkityksellinen.

B Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan kaksi tekijää

46. Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tekijöillä on yksinoikeus sallia tai kieltää kaikki teostensa välittäminen yleisölle. Tästä seuraa, että jokaiseen teoksen välittämiseen***** yleisölle tarvitaan tekijänoikeuden haltijan lupa.

47. Vaikka direktiivi 2001/29 ei sisälläkään määritelmää siitä, mitä on "yleisölle välittäminen",***** unionin tuomioistuimen vakiintuneessa oikeuskäytännössä täsmennetään, että tässä käsitteessä yhdistyy kaksi kumulatiivista tekijää eli teoksen "välittäminen" ja teoksen välittäminen "yleisölle".*****

***** Tässä asiassa unionin tuomioistuin päätti ratkaista asian perustellulla määräyksellä noudattaen työjärjestyksensä 99 artiklaa, jonka otsikko on "Vastaaminen perustellulla määräyksellä" ja jossa määrätään, että "[j]os ennakkoratkaisukysymys on samanlainen kuin kysymys, johon unionin tuomioistuin on jo antanut ratkaisun, tai jos kysymykseen annettava vastaus on selvästi johdettavissa oikeuskäytännöstä tai jos ennakkoratkaisukysymykseen annettavasta vastauksesta ei ole perusteltua epäilystä, unionin tuomioistuin voi esittelevän tuomarin ehdotuksesta ja julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää ratkaista asian perustellulla määräyksellä".

***** Tässä asiassa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin näet tiedusteli, onko "toisella internetsivulla yleisön saataviin saatetun toisen tekemän teoksen sijoittamisessa omalle internetsivulle käsiteltävän asian kaltaisissa olosuhteissa kyse direktiivin 2001/29/EY 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yleisölle välittämisestä, vaikka toisen tekemää teosta ei tässä yhteydessä esitetä uudelle yleisölle eikä välittäminen tapahdu sellaisen erityisen teknisen prosessin mukaisesti, joka eroaa välittämiseen alun perin käytetystä prosessista". Ks. määräys BestWater International (C-348/13, EU:C:2014:2315, 11 kohta).

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 22–24 kohta.

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 25 kohta.

***** Tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 15 kohta). Kuten nimittäin direktiivin 2001/29 3 artiklan 3 kohdassa säädetään, tämä yksinomainen oikeus ei sammu direktiivin 2001/29 3 artiklassa tarkoitettua kaltaisen yleisölle välittämisen tai yleisön saataviin saattamisen yhteydessä.

***** Tuomio Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, 184 ja 185 kohta).

***** Ks. tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Ks. analogisesti tuomio C More Entertainment (C-279/13, EU:C:2015:199, 25 kohta), joka koskee direktiivin 2001/29 3 artiklan 2 kohta.

1. Ensimmäinen tekijä

48. Kun on kyse ”välittämisen” käsitteestä, on huomattava, että direktiivin 2001/29 johdanto-osan 23 perustelukappaleessa ilmoitetaan muun muassa, että yleisölle välittämisen ”olisi katettava – teoksen *siirto ja edelleen siirto* yleisölle [joka ei ole läsnä paikassa, josta välittäminen saa alkunsa,] sekä langallisesti että langattomasti, mukaan lukien yleisradiointi”.*****

49. Lisäksi unionin tuomioistuin on katsonut tuomion *Circul Globus București* (C-283/10, EU:C:2011:772)***** 40 kohdassa, että oikeus välittää teoksia yleisölle ”ei kata toimia, joihin ei sisälly teoksen ’siirtoa’ tai ’edelleen siirtoa’”.*****

50. Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa ei kuitenkaan viitata lainkaan siirtoon tai edelleen siirtoon, vaan siinä säädetään laajassa merkityksessä, että yleisölle välittämiseen sisältyy teosten ”*saattaminen* yleisön *saataviin*”.***** Tämä laaja***** tulkinta ”välittämisen” käsitteestä vastaa mielestäni Euroopan unionin lainsäätäjän pyrkimystä ”henkisen omaisuuden korkeatasoisen suojan”***** takaamiseen ja varmistaa myös, että ”välittämisen” käsite on joustava eikä vanhene nopeasti tekniikan jatkuvan kehityksen myötä.*****

51. Komissio oli direktiivin 2001/29 23 perustelukappaleen sanamuodon perusteella puolustanut tuomion *Svensson ym.* (C-466/12, EU:C:2014:76) taustalla olevassa asiassa väitettä, jonka mukaan ”välittämisen” käsite olisi rajattava ”siirtoon” tai ”edelleen siirtoon”, jolloin se ei koske tietyllä internetsivustolla olevaa hyperlinkkiä, joka viittaa toisella internetsivustolla olevaan tekijänoikeudellisesti suojattuun teokseen, jonka ensimmäisen sivuston kävijät saavat siten saataviinsa.*****

52. Tätä väitettä ei hyväksytty, sillä unionin tuomioistuin totesi tuomion *Svensson ym.* (C-466/12, EU:C:2014:76) 19 kohdassa, että ”välittämiseen’ riittää erityisesti se, että teos saatetaan yleisön saataviin siten, että yleisöön kuuluvilla henkilöillä on mahdollisuus saada teos saataviinsa, eikä ole ratkaisevaa, käyttävätkö kyseiset henkilöt tätä mahdollisuutta”.

53. Onko siis kyse ”välittämisestä” silloin, kun internetsivustolla oleva hyperlinkki viittaa toiselle internetsivustolle ja saattaa siten kävijöidensä saataviin tällä toisella sivustolla vapaasti käytettävissä olevan suojatun teoksen?

***** Kursivointi tässä.

***** Korostettakoon, että tämä tuomio on annettu ennen tuomiota *Svensson ym.* (C-466/12, EU:C:2014:76).

***** Kursivointi tässä.

***** Kursivointi tässä.

***** Ja tekniikan kannalta neutraali.

***** Ks. direktiivin 2001/29 neljäs ja yhdeksäs perustelukappale sekä tuomio *Football Association Premier League ym.* (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, 186 kohta). Tuomion *Bepečnostní softwarová asociace* (C-393/09, EU:C:2010:816) 54 kohdassa unionin tuomioistuin totesi, että ”[d]irektiivin 2001/29 johdanto-osan 23 perustelukappaleesta ilmenee, että ’yleisölle välittämisen’ käsite on ymmärrettävä *laajasti*. Tällainen tulkinta osoittautuu lisäksi välttämättömäksi kyseisen direktiivin päätavoitteen saavuttamiseksi; kuten käy ilmi direktiivin johdanto-osan yhdeksännestä ja kymmenennestä perustelukappaleesta, tavoitteena on suojan korkean tason perustaminen muun muassa tekijöille, mikä mahdollistaa heille teostensa käytöstä asianmukaisen korvauksen erityisesti silloin, kun teoksia välitetään yleisölle”. Kursivointi tässä.

***** Tuomion *Circul Globus București* (C-283/10, EU:C:2011:772) 38 kohdassa unionin tuomioistuin totesi, että ”[d]irektiivin 2001/29 tavoitteen suhteen on todettava, että direktiivin toisesta ja viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että direktiivillä pyritään luomaan unionin tasolla yleinen ja joustava oikeudellinen kehys tietoyhteiskunnan kehityksen edistämiseksi sekä mukauttamaan ja täydentämään nykyistä tekijänoikeutta ja lähioikeuksia koskevaa oikeutta, jotta voitaisiin ottaa huomioon teknologian kehitys, joka on tuonut mukanaan suojattujen teosten uusia hyödyntämismuotoja”.

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 25 kohta.

54. Vaikka onkin totta, että internetsivustolle sijoitetut hyperlinkit helpottavat paljon muiden sivustojen sekä näillä sivustoilla saatavissa olevien suojattujen teosten löytämistä ***** ja tarjoavat näin ollen ensimmäisen sivuston käyttäjille nopeamman ja suuremman pääsyn ***** näihin teoksiin, katson, että nämä hyperlinkit, jotka viittaavat, vaikka suoraankin, suojattuihin teoksiin, eivät ”saata niitä yleisön saataviin”, jos teokset ovat jo vapaasti käytettävissä toisella sivustolla, vaan pelkästään helpottavat niiden löytämistä. Kuten Portugalin tasavalta huomautuksissaan tuo esiin, todellista ”saataviin saattamista” oli sen henkilön toiminta, joka toteutti alkuperäisen välittämisen. *****

55. On myös todettava, että tuomiossa Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631), jossa todettiin, että kyseessä oli ”[teoksen] välittäminen yleisölle”, unionin tuomioistuin korosti sitä, että ilman esimerkiksi hotellin toimea televisiosignaalin tarjoamiseksi huoneissaan televisiovastaanotinten välityksellä teos ei olisi ollut hotellin asiakkaiden käytettävissä. *****

56. Tältä osin unionin tuomioistuin katsoi tuomion Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631) 195 ja 196 kohdassa, että ravitsemisliikkeen omistaja suorittaa ”yleisölle välittämisen”, kun hän tietoisesti tarjoaa liiketiloissa läsnä oleville asiakkaille mahdollisuuden seurata televisioitua lähetystä, johon sisältyy suojattuja teoksia, televisioruudulta ja kaiuttimista, ”ja on selvää, etteivät nämä asiakkaat olisi ilman mainitun omistajan välittämistoimea voineet nauttia lähetetyistä teoksista, vaikka he olivat mainitun lähetysten peittoalueella”. *****

57. Tästä seuraa, että jotta voitaisiin todeta välittämisen tapahtuneen, hyperlinkit tarjoavan henkilön toimen on oltava välttämätön tai väistämätön, ***** jotta teoksiin voitaisiin tutustua tai niistä voitaisiin nauttia.

58. On kuitenkin syytä korostaa, että muissa tuomioissa, etenkin tuomiossa SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, 42 kohta) ja tuomiossa Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 27 ja 31 kohta), on analysoitu tätä toimen välttämättömyyttä koskevaa vaatimusta ja todettu, että kyse ei ollut välittämisestä uudelle yleisölle. *****

59. Mielestäni toimen välttämättömyyttä koskeva vaatimus voidaan ymmärtää ainoastaan tarkastelemalla sitä, onko kyse välittämisestä. ***** Juuri siinä yhteydessä voi nimittäin olla kyse ”saataviin saattamisesta” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

***** Katson, että internetissä saatavana olevien tietojen valtavan määrän vuoksi suurta osaa näistä tiedoista ei todella voitaisi löytää ilman hyperlinkkejä. Hyperlinkit muodostavat mielestäni tällä hetkellä välttämättömän osan internetin arkkitehtuurista.

***** Ks. tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 18 kohta).

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 22–24 kohta.

***** Ks. vastaavasti myös tuomio SCF (C-135/10, EU:C:2012:140, 82 ja 92 kohta) ja tuomio Phonographic Performance (Ireland) (C-162/10, EU:C:2012:141, 31 kohta), jotka eivät koske direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa vaan yleisradioidun äänitteen ”välittämistä yleisölle” vuokraus- ja lainausoikeuksista sekä tietyistä tekijänoikeuden lähioikeuksista henkisen omaisuuden alalla 12.12.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/115 (EUVL L 376, s. 28) 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

***** Kursivointi tässä.

***** Ks. etenkin tuomion SCF (C-135/10, EU:C:2012:140) 82 kohta, jossa unionin tuomioistuin tarkasteli välittämisen olemassaoloa tuomiossa Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631) noudattamansa oikeuskäytännön mukaisesti ja korosti ”käyttäjän keskeistä roolia” eli kyseisessä tapauksessa majoitus- ja ravitsemisliikkeen harjoittajan keskeistä roolia, kun hän täysin tietoisena menettelynsä seurauksista saattaa toiminnallaan asiakkaidensa saataville suojatun teoksen sisältävän yleisradiolähetksen. Kursivointi tässä.

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 36 kohta.

***** Eli ensimmäisestä tekijästä, jota direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa edellytetään, jotta olisi kyse yleisölle välittämisestä. Toisen tekijän osalta ks. tämän ratkaisuehdotuksen 65–70 kohta.

60. Näin ollen katson, että internetsivustolle sijoitettuja hyperlinkkejä, jotka viittaavat toisella sivustolla vapaasti käytettävissä oleviin, tekijänoikeudellisesti suojattuihin teoksiin, ei voi luokitella ”välittämiseksi” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, koska hyperlinkin tarjoavan sivuston ylläpitäjän, tässä tapauksessa GS Median, toimi ei ole välttämätön kyseisten valokuvien saattamiseksi internetyleisön saataviin, mukaan lukien GeenStijl-sivuston kävijät.

61. Koska toinen niistä kumulatiivisista tekijöistä, jotka direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla tarvitaan ”yleisölle välittämisen” toteamiseksi, puuttuu, kysymys siitä, puuttuiko tekijänoikeuden haltijan suostumus hänen teoksensa sijoittamiseen muille, kolmansien ylläpitämille sivustoille, ***** on mielestäni merkityksellinen.

62. Katson näin ollen, että ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäisen kysymyksen a ja b kohtaan on vastattava kieltävästi.

63. Lisäksi on todettava, että vaikka unionin tuomioistuimella olevasta asiakirja-aineistosta ilmeneekin selvästi, että GS Media tiesi, että kyseiset valokuvat, jotka olivat saatavissa sellaisilla sivustoilla kuin Filefactory.com ja Imageshack.us, oli julkaistu laittomasti, ja että se tarjosi GeenStijl-sivustolla hyperlinkkejä näille toisille sivustoille loukaten räikeästi näiden teosten tekijän oikeuksia, katson, että koska direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna kaltaista välittämistä ei ole tapahtunut, GS Median toiminnan syyt ja se seikka, että se tiesi tai sen olisi pitänyt tietää, että Sanoma ei ollut antanut lupaa kyseisten valokuvien alkuperäiseen välittämiseen näillä toisilla sivustoilla tai että näitä valokuvia ei myöskään ollut aiemmin saatettu yleisön saataviin Sanoman suostumuksella, eivät tämän säännöksen nojalla ole merkityksellisiä.

64. Tämän perusteella ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen ensimmäisen kysymyksen c kohtaan on vastattava kieltävästi.

2. Toinen tekijä

65. Koska katson, että toinen niistä kumulatiivisista tekijöistä, jotka direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla tarvitaan, jotta olisi kyse ”yleisölle välittämisestä”, puuttuu, tarkastelen toista direktiivissä 2001/29 edellytettävää tekijää eli teoksen välittämistä ”yleisölle” vain toissijaisesti. *****

66. On selvää, että koska GeenStijl-sivustolla olevat hyperlinkit on tarkoitettu kaikille tämän sivuston potentiaalisille käyttäjille eli rajoittamattomalle ja varsin suurelle vastaanottajien määrälle, näillä hyperlinkeillä on kohdeyleisö. ***** Sitä vastoin katson, että tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 24 ja 31 kohdassa vaaditun kaltaista ”uuden yleisön” edellytystä ei sovelleta ja että joka tapauksessa se ei nyt käsiteltävässä asiassa täyty.

***** Etenkin Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustoille. Ks. tältä osin tuomio SBS Belgium (C-325/14, EU:C:2015:764, 15 ja 24 kohta).

***** Ks. tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 16 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

***** Tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 21 kohdassa unionin tuomioistuin katsoi, että ”[e]dellä mainituista seikoista toisen eli sen osalta, että suojattu teos on todellakin välitettävä ’yleisölle’, direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdasta ilmenee, että kyseisessä säännöksessä ’yleisöllä’ tarkoitetaan määrittämätöntä määrää potentiaalisia vastaanottajia, ja se merkitsee lisäksi sitä, että henkilöitä on oltava varsin huomattava määrä”. Tuomion 22 kohdassa unionin tuomioistuin lisää, että ”internetsivuston ylläpitäjän klikattavilla linkeillä toteuttaman kaltaisen välittäminen koskee kaikkia kyseisen henkilön ylläpitämän sivuston potentiaalisia käyttäjiä eli määrittämätöntä ja varsin huomattavaa määrää vastaanottajia” ja että siinä on näin ollen kyse yleisölle välittämisestä. Ks. tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 23 kohta).

67. Etenkin tuomiosta Football Association Premier League ym. (C-403/08 ja C-429/08, EU:C:2011:631, 197 kohta) ja tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 24 ja 31 kohta) käy ilmi, että uuden yleisön edellytystä sovelletaan vain silloin, kun tekijänoikeuden haltija on antanut luvan alkuperäiseen yleisölle välittämiseen. Koska tällaista lupaa ei pääasiassa ole annettu, ”uuden yleisön” edellytystä ei sovelleta.

68. Lisäksi unionin tuomioistuin on tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 28 ja 30 kohdassa katsonut, että silloin, kun ”uutta yleisöä ei ole”, kyseiselle yleisölle välittäminen eli tässä tapauksessa sellaisten hyperlinkkien tarjoaminen, jotka viittaavat toisille internetsivustoille, joilla on tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia vapaasti yleisön käytettävissä, ei ”missään tapauksessa edellytä tekijänoikeuden haltijoiden lupaa”.

69. On myös niin, että vaikka unionin tuomioistuin katsoisikin, että tätä edellytystä sovelletaan silloin, kun tekijänoikeuden haltija ei ole antanut lupaa ensimmäiseen yleisölle välittämiseen, tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 27 kohta) ilmenee, että edellytys täyttyy vain, jos internetsivuston ylläpitäjän toimi, jolla tämä sijoittaa sivustolle hyperlinkkejä, oli välttämätön teosten saattamiseksi uuden yleisön saataviin ***** eli sellaisen yleisön saataviin, jota tekijänoikeuden haltija ei ottanut huomioon antaessaan luvan kyseisten teosten alkuperäiseen välittämiseen yleisölle.

70. Siinä tapauksessa, että valokuvat olivat vapaasti internetyleisön käytettävissä muilla sivustoilla, ***** tällainen GS Median toimi ei kuitenkaan ollut välttämätön niiden saattamiseksi tällä tavoin saataviin. ”Uudesta yleisöstä” ei siis olisi kyse, eikä kysymys siitä, antoiko tekijänoikeuden haltija luvan alkuperäiseen välittämiseen, ole merkityksellinen.

71. Huomautettakoon heti, että nämä päätelmät perustuvat siihen lähtökohtaan, että kyseiset teokset olivat internetyleisön ”vapaasti käytettävissä” kolmansien internetsivustoilla, ***** mikä ei käy selvästi ilmi ennakkoratkaisupyynnöstä. Oliko GS Median toimi välttämätön teosten saattamiseksi GeenStijl-sivuston kävijöiden saataviin? Unionin tuomioistuimella olevasta asiakirja-aineistosta käy näet ristiriitaisesti ilmi, että yhtäältä joillakin kolmansien sivustoilla on toteutettu toimenpiteitä kyseisten valokuvien saatavuuden rajoittamiseksi ja että toisaalta hyperlinkeillä vain helpotettiin tietystä määrin niiden saatavuutta. *****

72. Vaikuttaa siltä, että – ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkastelusta muuta ilmene – tämä tosiseikkakysymys on kyseisessä tuomioistuimessa edelleen ratkaisematta.

***** Ks. vastaavasti myös tuomio SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, 42 kohta), jossa todettiin, että ”[m]ajoitusliikkeen asiakaskunta muodostaa tällaisen uuden yleisön. Yleisradioidun teoksen lähettämässä edelleen tälle asiakaskunnalle televisiovastaanottimien avulla ei nimittäin ole kyse pelkästä teknisestä tavasta taata tai parantaa alkuperäisen lähetyksen vastaanotettavuutta sen peittoalueella. Päinvastoin, hotelli on organisaatio, joka täysin tietoisena menettelynsä seurauksista pyrkii toiminnallaan saattamaan suojatun teoksen asiakkaidensa saataville. Ilman tätä väliintuloa nämä asiakkaat, jotka ovat kaikki mainitun alueen sisäpuolella, eivät nimittäin lähtökohtaisesti voisi nauttia lähetystä teoksesta”. Kursivointi tässä.

***** Etenkin Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustoilla.

***** Tältä osin on muistettava, että tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 25 ja 26 kohta) taustalla olleessa asiassa kyseessä olleet teokset olivat vapaasti saatavissa, koska niihin pääsyä ei ollut millään tavoin rajoitettu Göteborgs-Postenin internetsivustolla. Kaikki internetin käyttäjät pystyivät siis tutustumaan niihin vapaasti.

***** Gerechtshof Amsterdam (Amsterdamin muutoksenhakutuomioistuin) katsoi, että Sanoma ym. eivät olleet todistanet, että käyttäjän Filefactory.com-internetsivustolle lataamat tiedostot olivat pysyneet yksityisinä, ja päätteli, että ”[a]sia olisi toinen, jos käyttäjä paljastaisi digitaalisen avaimensa tai kolmas tekisi niin”. Tältä osin Sanoma ym. tekivät ennakkoratkaisua pyytäneeseen tuomioistuimeen liitännäisvalituksen, jossa ne toivat esiin, että ”valokuvat oli ladattu ’digitaaliseen kassakaappiin’ tai että nämä valokuvat oli vähintään paljastettu siten yleisölle, joka ei olisi ilman tätä toimea voinut saada niitä saataviinsa turvautumatta kehittyneempiin keinoihin, ja ne olisivat siten jääneet yleisön ulottumattomiin”. Ks. ennakkoratkaisupyynnön 6.1.2 ja 6.1.3 kohta.

73. Joka tapauksessa tuomiosta Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 31 kohta) ilmenee, että jos sen sivuston käyttäjät, jolla hyperlinkki on, voivat sen avulla ”kiertää rajoittavia toimenpiteitä”, ***** joita kolmansien sivustoilla on toteutettu suojattuihin teoksiin pääsyn rajoittamiseksi, ***** kyseinen hyperlinkki merkitsee tällöin välttämätöntä toimea, jota ilman mainitut käyttäjät eivät voisi tutustua teoksiin. Näin ollen tällä toimella saatetaan kyseiset teokset kyseisen sivuston kävijöiden eli tässä tapauksessa GeenStijl-sivuston kävijöiden saataviin, ja se siis merkitsee yleisölle välittämistä, johon on direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla oltava lupa tekijänoikeuden haltijalta.

74. Tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 31 kohdasta sitä vastoin ilmenee selvästi, että ei riitä, että hyperlinkki helpottaa tai sujuvoittaa internetin käyttäjien pääsyä kyseiseen teokseen. ***** Näin ollen yhdyin tämän ratkaisuehdotuksen 28 kohdassa oleviin GS Median, Saksan liittotasavallan, Portugalin tasavallan ja Slovakian tasavallan sekä komission huomautuksiin vastatakseni ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen toisen kysymyksen a ja b kohtaan kieltävästi.

C Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kolmas kysymys ja muiden olosuhteiden olemassaolo

75. Kolmannella kysymyksellään ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee, onko otettava huomioon muita olosuhteita vastattaessa kysymykseen siitä, onko kyse ”yleisölle välittämisestä” silloin, kun hyperlinkki antaa pääsyn teokseen, jonka saattamiseen yleisön saataviin internetsivustolla tekijänoikeuden haltija ei ole koskaan aikaisemmin antanut lupaa.

76. Huomautan, että tuomion Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76) 41 kohdassa unionin tuomioistuin katsoi, että direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltio voi antaa tekijänoikeuden haltijoille kattavampaa suojaa säätämällä, että ”yleisölle välittämisen” käsite kattaa useampia toimia kuin ne, joita kyseisessä säännöksessä tarkoitetaan.

77. Sen seikan ohella, että mielestäni pääasiassa hyperlinkkien tarjoamisessa ei periaatteessa ole kyse ”yleisölle välittämisestä” direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä, katson lisäksi, että tämän säännöksen toisenlainen tulkinta haittaisi huomattavasti internetin toimintaa ja olisi vastoin yhtä direktiivin 2001/29 päätavoitetta eli tietoyhteiskunnan kehitystä Euroopassa. ***** Tällainen tulkinta aiheuttaisi myös vaaran, että ”eri oikeudenhaltijaryhmien välisten samoin kuin eri oikeudenhaltijaryhmien ja suojatun aineiston käyttäjien välisten oikeuksien ja etujen oikeudenmukainen tasapaino” ***** vääristyisi.

***** Ks. tältä osin direktiivin 2001/29 6 artiklassa tarkoitettuja tehokkaita teknisiä toimenpiteitä.

***** Unionin tuomioistuimen mukaan ”siinä tilanteessa, että sen sivuston käyttäjät, jolla klikattava linkki on, voivat kyseisen linkin avulla kiertää rajoittavia toimenpiteitä, jotka on toteutettu sillä sivustolla, jolla suojattu teos on, yleisön pääsyn rajoittamiseksi ainoastaan tilaajiin, jolloin kyseinen linkki merkitsee siis toimea, jota ilman mainitut käyttäjät eivät voisi tutustua levitettyihin teoksiin, kaikkia näitä käyttäjiä on pidettävä uutena yleisönä, jota tekijänoikeuden haltijat eivät ole ottaneet huomioon silloin, kun ne antoivat luvan alkuperäiseen välittämiseen, joten tällainen välittäminen yleisölle edellyttää tekijänoikeuden haltijoiden lupaa”. Ks. tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 31 kohta). Ks. vastaavasti direktiivin 2001/29 6 artikla teknisiä toimenpiteitä koskevista velvoitteista sekä tuomio Nintendo ym. (C-355/12, EU:C:2014:25, 24 kohta).

***** Tarvitaan ”toimea, jota ilman – – käyttäjät eivät voisi tutustua – – teoksiin”. Tuomio Svensson ym. (C-466/12, EU:C:2014:76, 31 kohta). Kursivointi tässä.

***** Ks. direktiivin 2001/29 johdanto-osan toinen perustelukappale.

***** Ks. direktiivin 2001/29 johdanto-osan 31 perustelukappale.

78. On yleisesti tiedossa, että internetin käyttäjät tarjoavat järjestelmällisesti hyperlinkkejä ja että tämä on tarpeellista internetin nykyisen arkkitehtuurin kannalta.*****

Vaikka pääasian olosuhteet ovatkin erityisen räikeät,***** katson, että yleisesti ottaen internetin käyttäjät eivät tiedä, onko internetissä vapaasti käytettävissä olevan suojatun teoksen alkuperäinen yleisölle välittäminen tapahtunut tekijänoikeuden haltijan luvalla vai luvatta, eikä heillä ole keinoja asian tarkistamiseksi. Jos internetin käyttäjät voisivat joutua vastaamaan kanteeseen tekijänoikeuksien loukkauksesta direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohdan nojalla joka kerta, kun he tarjoavat hyperlinkin toisella internetsivustolla vapaasti käytettävissä oleviin teoksiin, he olisivat paljon haluttomampia tarjoamaan tällaisia linkkejä, mistä koituisi haittaa internetin moitteettomalle toiminnalle ja jopa sen arkkitehtuurille sekä tietoyhteiskunnan kehitykselle.

79. Tällaista puuttumista internetin toimintaan on mielestäni syytä välttää. Joka tapauksessa katson, että ”yleisölle välittämisen” käsitteen laajentaminen siten, että se kattaisi hyperlinkkien tarjoamisen toisella internetsivustolla vapaasti käytettävissä oleviin suojattuihin teoksiin, edellyttäisi unionin lainsäätäjän toimintaa.

D Tekijänoikeuden haltijan käytettävissä olevat oikeussuojakeinot

80. Vaikka katsonkin, että GS Median kaltainen sivuston ylläpitäjä ei periaatteessa***** rikkonut direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa julkaistessaan pääasiassa kyseessä olevat hyperlinkit, tämä ei merkitse, että tekijänoikeuden haltijalla ei olisi käytettävissään oikeussuojakeinoja immateriaalioikeuksiensa suojan ja noudattamisen varmistamiseksi.

81. On selvää, että tekijänoikeuden haltija voi nostaa kanteen immateriaalioikeuksiensa loukkaamisesta sitä henkilöä vastaan, joka suoritti alkuperäisen yleisölle välittämisen ilman hänen lupaansa.***** Tässä tapauksessa tosin kyseinen henkilö on tuntematon, joten tällaisesta kanteesta ei olisi juurikaan etua tekijänoikeuden haltijalle.

82. Kuitenkin direktiivin 2001/29 8 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2004/48 11 artiklan kolmannen virkkeen mukaan immateriaalioikeuksien haltijat voivat hakea määräystä sellaisia Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustojen kaltaisten sivustojen ylläpitäjiä vastaan, jotka toimivat mainituissa säännöksissä tarkoitettuina välittäjinä,***** koska tällaisten sivustojen käyttäjät saattavat käyttää niiden palveluja immateriaalioikeuksien loukkaamiseksi.*****

83. Tältä osin direktiivin 2001/29 59 perustelukappale, joka koskee ”välittäjiä”, on sanamuodoltaan erityisen valaiseva. Tämän perustelukappaleen mukaan ”kolmannet osapuolet saattavat erityisesti digitaalisessa ympäristössä yhä useammin käyttää välittäjien palveluita rikkomuksiin. Monissa tapauksissa välittäjillä on parhaat edellytykset estää rikkomukset. Rajoittamatta muita käytettävissä

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 54 kohta ja alaviite 28.

***** Näyttää siltä, että GS Media toimi täysin tietoisesti ja ottamatta lainkaan huomioon Sanoman etuja. Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 11 kohta.

***** Tämä päätelmä perustuu siihen lähtökohtaan, että kyseiset teokset ovat vapaasti saatavissa toisella internetsivustolla.

***** Ks. etenkin direktiivin 2004/48 9–16 artiklassa säädetyt oikeussuojakeinot.

***** Vaikuttaa siltä, että – ellei ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen tarkastelusta muuta ilmene – Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustojen kaltaisten sivustojen ylläpitäjät, jotka säilyttävät palvelimillaan näiden sivustojen käyttäjien toimittamia tietoja, ovat säilytyspalvelujen tarjoajia direktiivin 2000/31 14 artiklassa tarkoitettuna merkityksessä ja ”välittäjiä” direktiivin 2001/29 8 artiklan 3 kohdassa ja direktiivin 2004/48 11 artiklan kolmannessa virkkeessä tarkoitettuna merkityksessä. Ks. vastaavasti tuomio SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, 27 ja 28 kohta).

***** Ks. vastaavasti tuomio SABAM (C-360/10, EU:C:2012:85, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

olevia seuraamuksia ja oikeussuojakeinoja olisi oikeudenomistajan käytettävissä oleviin seuraamuksiin siksi kuuluttava mahdollisuus hakea kieltoa tai määräystä sellaista välittäjää vastaan, joka välittää suojattuun teokseen tai muuhun aineistoon kohdistuvan kolmannen osapuolen rikkomuksen verkossa”.*****

84. Tästä seuraa, että direktiivin 2001/29 8 artiklan 3 kohdan ja direktiivin 2004/48 11 artiklan kolmannen virkkeen mukainen kielto tai määräys koskee alkuperäistä yleisölle välittämistä, jossa on loukattu tekijänoikeutta, ja se on mielestäni välitön ja asianmukainen keino tämän loukkaamisen korjaamiseksi.

85. Lisäksi Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustojen kaltaisten sivustojen ylläpitäjät voivat tietyissä olosuhteissa olla kansallisen oikeuden nojalla vastuussa näiden sivustojen käyttäjien tarjoamien tietojen säilyttämisestä palvelimillaan.

86. Vaikka direktiivin 2000/31 14 artiklassa pyritäänkin rajoittamaan tapauksia, joissa välittäjinä toimivien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajien vastuu voi kansallisen oikeuden mukaan syntyä, tai vapauttamaan välittäjät tällaisissa tapauksissa vastuusta, kyseisiä vapautuksia koskevat tiukat edellytykset. Tältä osin unionin tuomioistuin on tuomion L’Oréal ym. (C-324/09, EU:C:2011:474) 119 kohdassa katsonut, että tilanteessa, jossa

säilytyspalvelujen***** tarjoaja tyytyy täysin tekniseen ja automaattiseen tietojen käsittelyyn, kyseinen tarjoaja voidaan direktiivin 2000/31 14 artiklan 1 kohdan nojalla vapauttaa kaikesta vastuusta sen tallentamien laittomien tietojen osalta ainoastaan ”sillä edellytyksellä, että sillä ei ole ollut ’tietoa laittomasta toiminnasta tai tiedoista’, sen tiedossa ei vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollessa ole ollut ’tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai tietojen laittomuus on ilmeistä’, tai että saatuaan tiedon tällaisista seikoista se on toiminut viipymättä tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi”.

87. On huomattava, että Filefactory.com- ja Imageshack.us-sivustojen ylläpitäjät noudattivat Sanoman pyyntöä poistaa kyseiset valokuvat internetsivustoiltaan.***** Tästä seurasi, että GeenStijl-sivustolla olevat hyperlinkit näille toisille sivustoille tulivat käyttökelvottomiksi.

VII Ratkaisuehdotus

88. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin vastaa Hoge Raad der Nederlandenin (ylimmän oikeusasteen tuomioistuin, Alankomaat) esittämiin ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

- 1) Tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22.5.2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä tarkoitettuna kaltaisena yleisölle välittämisenä ei voida pitää sellaisen hyperlinkin tarjoamista internetsivustolla, joka viittaa toiselle internetsivustolle, jolla on tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia vapaasti yleisön käytettävissä ilman tekijänoikeuden haltijan lupaa.
- 2) Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että se, että henkilö, joka tarjoaa internetsivustolla hyperlinkin toiselle internetsivustolle, jolla on tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia vapaasti yleisön käytettävissä, tietää tai hänen pitäisi tietää, että tekijänoikeuden haltija ei

***** Kursivointi tässä.

***** Direktiivin 2000/31 14 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä.

***** Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 11 ja 12 kohta.

ole antanut lupaa kyseisten teosten sijoittamiseen tälle toiselle internetsivustolle tai että näitä teoksia ei ollut muutoin saatettu aiemmin yleisön saataviin tekijänoikeuden haltijan luvalla, ei ole merkityksellistä.

- 3) Direktiivin 2001/29 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava siten, että hyperlinkissä, joka johtaa toiselle internetsivustolle, jolla on tekijänoikeudellisesti suojattuja teoksia vapaasti yleisön käytettävissä, ja helpottaa tai sujuvoittaa internetin käyttäjien pääsyä kyseisiin teoksiin, ei ole kyse ”yleisölle välittämisestä” kyseisessä säännöksessä tarkoitetussa merkityksessä.